

To 26.11.2015 klo 19 Sibeliustalo
JYVÄSKYLÄ SINFONIAN VIERAILUKONSERTTI
Ranskalaisia kohtaloita

Jyväskylä Sinfonia

Ville Matvejeff, kapellimestari

Jan-Erik Gustafsson, sello

Darius Milhaud: Suite française op. 254

Normandie

Bretagne

Île de France

Alsace-Lorraine

Provence

Éric Tanguy: Sellokonsertto nro 2

Très expressif

Passionné

Très mystérieux

Vif

VÄLIAIKA 20 MIN.

Ludwig van Beethoven: Sinfonia nro 5 c-molli op. 67

Allegro con brio

Andante con moto

Allegro

Allegro – Presto

Konsertti päättyy n. klo 21.

Darius Milhaud: Ranskalainen sarja

Ranskalainen Darius Milhaud (1892–1974) sai musiikillisia vaikutteita Amerikan manteeilta työskennellessään ensin Brasiliassa Ranskan suurlähetystössä vuosina 1917–1919 sekä opettaessaan sävellystä kalifornialaisessa yliopistossa vuosina 1940–1947. Milhaudilla oli kuitenkin tuliaisia myös Ranskasta meren toiselle puolelle vietäväksi.

Milhaud kirjoitti ranskalaisen sarjansa tilauksesta kustantajalleen, joka halusi amerikkalaisille koululaisille soveltuvaa materiaalia. Milhaud nimesi sarjansa Ranskalaiseksi sarjaksi (1945), joka viittaa barokin ajan tanssisarjaan. Milhaudin tapauksessa teoksen viisi osaa kuljettavat kuulijan Ranskan viiteen maakuntaan, jotka olivat tulleet tutuiksi amerikkalaisille toisen maailmansodan uutisista.

Maakuntaväriä osiin tulee paikallisten kansanlaulujen myötä. Normandiaa kuvaavassa osassa kuullaan kahta kansansävelmää. Germaine on laulu, joka kertoo soturin kotiinpaluusta odottavan neidon näkökulmasta. Ranskalainen paimentyttö ja Englannin kuningas on puolestaan koominen tarina

näiden kahden hahmon kohtaamisesta. Bretagne-osa alkaa sumutorvella, mikä viittaa merenrannan läheisyyteen. Osassa käytetään kahta merimieslaulua sekä Metamorfoosien laulua, joka kuvaa rakastetussa havaittavia muutoksia.

Île de France, jonka sydämessä sijaitsee elävinen Pariisi, on saanut teemakseen muun muassa 2-jakoisesta 3-jakoiseen vuorottelevan lastenlaulun ”Oikeassa kädessäni minulla on ruusunnappu”, joka Milhaudin versiossa pakotetaan nelijakoiseksi. Saksan rajalla sijaitseva Alsace-Lorraine sisältää alkuloisempaa musiikkia viitatessaan kaukaiseen patteristoon ja hautajaiskulkueeseen. Klarinetti yrittää keskeyttää murheet iloisella Toukokuu-laululla.

Provencesta kertovaan osaan Milhaud sisällytti eniten omia melodioitaan, koska tämä oli hänen syntymäpaikkansa. Myöhemmin säveltäjä sovitti tästä alun perin puhallinorkesterille sävelletystä teoksesta version sinfoniaorkesterille sekä kamarimusiikkiversion kahdelle pianistille.

Éric Tanquy: Sellokonserto nro 2

Éric Tanquy (s. 1968) on sukupolvensa tuoteliaimpia ja esitetyimpiä ranskalaissäveltäjiä. Tanquy edustaa sukupolvea, jolle opetettiin kaikki sarjallisesta musiikista, mutta joka koki kuitenkin, että suosiota ja arvostusta voi hakea myös muilla musiikillisilla ilmaisukeinoilla. Niinpä Tanquyn musiikki perustuu kurinalaisille sarjallisuudesta lainatuille säännöille, joita on väritetty musiikin eri tyylilajeista lainattavilla piirteillä. Lopputulos ei kuulosta

tonaaliselta, muttei sarjalliseltakaan, eikä lyrisyys kannu varsinaisesti hyräiltäviksi melodioiksi asti. Tanquyn sellokonsertot ovat tunnettuja erityisesti viehättävistä hitaista osistaan.

Toinen sellokonserto (2000) on sellistilegenda Mstislav Rostropovitšin tilaus Tanguylta ja säveltäjänsä läpimurtoteos maailmalla.

Ludwig van Beethoven: Sinfonia nro 5

Ranskalaiset kävivät Napoleonin johdolla valloittamassa Wienin aikana, jolloin Ludwig van Beethoven (1770–1827) sävelsi maailman kuuluisimmaksi sinfoniaksi tulevaa teostaan ja kärsi kohtalokkaan kuuroutensa pahenemisesta. Sinfonian kantaesitystä edelsi kuitenkin miellyttävä uutinen, kun Beethovenin luotettavat tukijat päättivät yhdessä kerätä säveltäjälle vuotuisen eläkkeen estääkseen häntä hakeutumasta pois Wienistä.

Viidennen sinfonian kantaesitys toteutui joulukuussa 1808. Tilaisuus ei ollut mitenkään ihanteellinen. Pelkästään Beethovenin omista sävellyksistä koostuva maratonkonsertti kesti neljä tuntia. Konsertissa muun muassa kantaesitettiin sekä viides että kuudes sinfonia sekä neljäs pianokonsertto. Orkesterin harjoitusaika näin vaativan ohjelmiston läpikäymiseen ei ollut riittävä, minkä lisäksi yleisö hytisi koko tilaisuuden läpi heikosta lämmi-

tyksestä kärsivässä teatterissa. Sävellysten erityisyydestä kertoo se, että epäonnisesta kantaesityksestä huolimatta ne nopeasti vakiinnuttivat asemansa länsimaisen taidemusiikin aarteistossa.

Ensimmäinen osa alkaa kuuluisalla, neljän sävelen rytmillä: ti-ti-ti-taa, jota toistetaan ja varioidaan uusissa ilmasuissa läpi koko sävellyksen. Uhkaavan avausosan jälkeen jouset rauhoittavat tunnelman hitaan osan hyväntahtoisuutta pursuavilla, kontrapunkti-silla melodioillaan. Kolmannessa osassa nelisävelinen rytmi yksinkertaistuu toistamaan yhtä sävelkorkeutta. Beethoven säästi orkesterin voimavaroista pasuunat, piccolon ja kontrafagotin finaalin juhlalliseen, C-duurissa kulkevaan riemukulkuun.

Päivi-Sisko Eerola

Ville Matvejeff

Ville Matvejeff (s. 1986) on tullut tunnetuksi poikkeuksellisen monipuolisena ja laaja-alaisena muusikkona – niin kapellimestarina, säveltäjänä kuin pianistinakin. Sukupolvensa menestyneimpiin suomalaismuusikoihin kuuluva Matvejeff on opiskellut Espoon Musiikkiopistossa ja Sibelius-Akatemiassa. Vuoden 2014 alussa hän aloitti Jyväskylän Sinfonian ylikapellimestarina.

Matvejeff teki kiittäviä arvioita saaneen kapellimestaridebyyttinsä syksyllä 2011 Porin oopperassa (Purcell: "Fairy Queen") ja on johtanut mm. Helsingin kaupunginorkesteria, Turun filharmonista orkesteria, Lietuan valtion sinfoniaorkesteria, Pori Sinfoniettaa, Joensuun kaupunginorkesteria sekä Suomen Kansallisoopperan orkesteria. Kauden 2012–2013 hän työskenteli Malmön Oopperan vakituisena kapellimestarina.

Erityisesti oopperan parissa viihtyvän Matvejeffin ohjelmistoon kuuluu yli 50 näyttämöteosta, joiden joukossa lukuisia moderneja ja kantaesitysoopperoita. Matvejeff on työskennellyt lisäksi apulaiskapellimestarina Tukholman kuninkaallisessa oopperassa sekä useissa produktioissa. Matvejeff on myös yksi Pohjoismaiden kysytyimmistä korrepetiittoreista.

Radion Sinfoniaorkesterin pianosolistina Ville Matvejeff debytoi 18-vuotiaana Susanna Mälkin johdolla ja on siitä lähtien vierailut useilla kansainvälisillä festivaaleilla. Vuodesta 2012 alkaen hän on esiintynyt myös sopraano Karita Mattilan pianistipartnerina mm. Hong Kong Arts Festivalilla, Gulbenkian Foundationissa Lissabonissa sekä Pariisin Salle Pleyelissä. Keväällä 2013 duo esiintyi mm. Lontoon Wigmore Hallissa, Pariisin Théâtre du Châtelet:ssä ja Zürichin Ooppe-

assa. Matvejeff voitti Helmi Vesa -pianokilpailun vuonna 2005 ja 3. palkinnon Jyväskylän pianokilpailussa vuonna 2007.

Matvejeff on vakiinnuttanut asemansa myös yhtenä sukupolvensa lahjakkaimmista säveltäjistä. Hän herätti huomiota jo varhaisilla teoksillaan "Enkeli" (2004, kamarikuoro EMO Ensemblelle) ja "Seaside Rendezvous" (2006, Suomalaisen Kamariorkesterin ja Jukka-Pekka Sarasteen tilaus). Läpimurtonsa säveltäjänä hän teki kaudella 2009–2010 teoksillaan "Il Principe Dei Dolori" (Helsingin Juhlaviikot) ja "Ad Astra" (YLE:n tilausteos). Suomen Kansallisbaletti esitti Wilfried Jacobsin koreografioiman version Matvejeffin sellokonsertosta "Crossroads" Shanghai EXPO:ssa keväällä 2010. Viimeisimpiin sävellysmenestyksiin kuuluu YLE:n tilaama Viulukonsertto ensimmäisenä orkesterikantaesityksenä uudessa Helsingin Musiikkitalossa Petri Aarnion, RSO:n ja Osmo Vänskän esittämänä syyskuussa 2011. Valmisteilla on uusi orkesteriteosten levytys Turun filharmonisen orkesterin kanssa.

Matvejeff aloitti elokuussa Turun Musiikkijuhlien taiteellisena johtajana ja on vuodesta 2014 toiminut Kroatian Kansallisoopperan päävierailijana ja musiikillisena neuvonantajana Rijekassa.

Jan-Erik Gustafsson

Sellisti Jan-Erik Gustafsson (s. 1970) aloitti opintonsa Länsi-Helsingin musiikkiopistossa Markku Luolajan-Mikkolan johdolla. Hän jatko-opiskeli Tukholman Edberg-musiikki-instituutissa Mikhail Homisterin ja Frans Helmerstonin johdolla suorittaen solistidiplomin vuonna 1992.

Viisitoistavuotiaana Gustafsson sijoittui hyvin Euroopan yleisradiounionin järjestämässä nuorten muusikkojen kilpailussa Kööpenhaminassa ja on siitä lähtien esiintynyt maailmanlaajuisesti sekä solistina että kamarimuusikkona. Hän on esiintynyt lukemattomien arvostettujen orkestereiden kanssa, kuten Lontoon sinfoniaorkesterin, Bournemouthin sinfoniaorkesterin, Berliinin RSON, Australia Chamber Orchestran, Alankomaiden RSON, Ruotsin RSON, Hongkongin filharmonisen orkesterin sekä Jerusalemin sinfoniaorkesterin kanssa. Hän on esiintynyt myös lähes kaikkien Suomen orkestereiden kanssa.

Jan-Erik Gustafsson on tehnyt yhteistyötä monien merkittävien kapellimestareiden kanssa, esimerkkinä Jukka-Pekka Saraste, Okko Kamu, Leif Segerstam, Leonid Grin, Yan-Pascal Tortelier, Andrew Litton, Neeme Järvi ja Daniel Harding.

Vuonna 1994 Gustafsson solmi sopimuksen amerikkalaisen Young Concert Artists -agentuurin kanssa. Tämän seurauksena hän säännöllisesti kiertää Yhdysvaltoja, Eurooppaa ja Kaukoitää esiintyen solistina mm. Carnegie Hallissa ja Alice Tully Hallissa New Yorkissa, Kennedy Centerissä Washingtonissa, Suntory Hallissa Tokiossa, Brahms Hallissa Wienissä sekä Barbican Hallissa, Queen Elizabeth Hallissa ja Wigmore Hallissa Lontoossa. Kamarimusiiikkifestivaaleilla ympäri maailman hän on tehnyt yhteistyötä mm. Pinchas Zukermanin, Ralf Gothónin, Leif-Ove Andsnesin, Paavali Jumppasen, Arto

Satukankaan, Leonidas Kavakosin, Liana Isakadzen ja Ivry Gitlisin kanssa.

Gustafsson on tehnyt useita nauhoituksia Ondinelle saaden maailmanlaajuisia kiitoksia tulkinnoistaan. Hänen levytyksensä, joka sisälsi sellosonaatteja Szymanowskilta, Kodálylta ja Schnittkeltä nimettiin Suomen IFPI:n toimesta Vuoden levytykseksi vuonna 1994 ja hänen Englundin sellokonsertto-levynsä nimettiin Vuoden levytykseksi vuonna 2000. Gustafsson on nauhoittanut Prokofjevin Sinfonia Concertanten Radion sinfoniaorkesterin kanssa Sakari Oramon johdolla saaden positiivista kritiikkiä ympäri maailman.

Jan-Erik Gustafsson on opettanut mestarikursseilla Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Aasiassa ja opettaa nykyään Sibelius-Akatemiassa Helsingissä. Gustafsson on ollut vuodesta 1996 Loviisan Sibeliuspäivien taiteellinen johtaja.

Jan-Erik Gustafsson soittaa tällä hetkellä vuoden 1890 Stefano Scarpella -sellolla.

Jyväskylä Sinfonia

Jyväskylä Sinfonia on 38 muusikosta koostuva orkesteri, joka tunnetaan monipuolisesta ja ennakkoluulottomasta ohjelmistostaan. Uuden ajan musiikki eri puolilta maailmaa sekä klassis-romanttisen aikakauden teokset muodostavat orkesterin ohjelmiston selkärangan. Vuonna 1955 perustetun orkesterin historiaan sisältyy lukuisia vaiheita, jolloin se on toiminut kunnallisen organisaation sijasta mm. yksityisenä yrityksenä. Nykyisin se on Jyväskylän ja koko Keski-Suomen kulttuurielämän ehdoton kulmakivi ja kuulijoidensa suuressa suosiossa.

Jyväskylä Sinfonian ylikapellimestarina toimii Ville Matvejeff, joka on tullut tunnetuksi poikkeuksellisen monipuolisena ja laaja-alaisena muusikkona – niin kapellimestarina, säveltäjänä kuin pianistinakin. Orkesterin päävierailija on unkarilais-israelilainen kapellimestari Moshe Atzmon.

Orkesteri konsertoi pääasiallisesti keski- viikkoittaisin Jyväskylän teatteritalossa; kirkkokonserttien tapahtumapaikkana on puolestaan Taulumäen kirkko. Vuosittaisia kamarikonsertteja kuullaan vaihtelevissa paikoissa, kuten Hannikaissalissa sekä Jyväskylän kaupungintalolla.

Jyväskylä Sinfonia soittaa myös Jyväskylän oopperan orkesterina oopperaproduktioissa.

Jyväskylä Sinfonia konsertoi Suomessa aktiivisesti myös kotikaupunkinsa ulkopuolella. Viime aikojen vierailut ovat vieneet orkesterin esiintymään mm. Turun Musiikkijuhlille tähti-tenori Jonas Kaufmannin kanssa, Jyväskylän Kesään, Sysmän Suvisoittoon ja sekä kansainvälisen Jorma Panula -kapellimestarikilpailun orkesteriksi Vaasaan.

Jyväskylä Sinfonia on tehnyt runsaasti levytyksiä, joista menestynein on lähes 80 000 kappaletta myynyt Lasse Mårtensonin säveltämä ”Lauluja merelle”, solistinaan Karita Mattila. Orkesterin diskografia sisältää lähes 40 levytystä niin Naxos-, Ondine-, Finlandia Records - kuin Fazer Records -levy-yhtiöille. Viimeisimmät levyt sisältävät Mendelssohnin viulukonserttoja kiinalaistähti Tianwa Yangin kanssa, Peteris Vasksin huilukonserton maailmanensilevytyksen sekä Saverio Mercadanten huilukonserttoja. Tänä vuonna julkaistiin Aulis Sallisen 80-vuotisjuhlavuoden kunniaksi tupla-cd Sallisen Chamber Music -sarjasta, ja viimeisin levy yhdessä baritoni Walteri Torikan kanssa sisältää viihdemaailman klassikoita tuorein sovituksin.

Jyväskylä Sinfonian monipuoliseen konsertitarjontaan kuuluvat myös lastenkonsertit sekä jokakeväiset koulukonsertit kaupungin kaikille 6-luokkalaisille. Avoimien kenraalien, taitelijatapaamisten, palvelutalovierailuiden sekä poikkitaiteellisten produktioiden avulla orkesteri pyrkii kohtaamaan kuulijansa entistä aktiivisemmin.

TULEVAT KONSERTIT

To 3.12. klo 9

To 3.12. klo 10.30 Sibeliustalo

LASTENKONSERTTI

Kulttuuriohjelman konsertti 2. luokkalaisille

Esa Heikkilä, kapellimestari
Lahden musiikkiopiston tanssilinja
Sari Jäppinen, koreografia ja harjoitus

Yhteistyössä Lahden musiikkiopisto

La 5.12. klo 13 Sibeliustalo

ITSENÄISYSPÄIVÄN MATINEA VETRAANEILLE

Kutsuvierastilaisuus veteraaneille

Esa Heikkilä, kapellimestari

Su 6.12. klo 15 Sibeliustalo

ITSENÄISYSPÄIVÄN JUHLAKONSERTTI

Esa Heikkilä, kapellimestari

Sibelius: Satu
Jaakkola: Urban Landscapes (ke)
Sibelius: Osia orkesterisarjasta Pelléas ja
Mélisande
Sibelius: Finlandia

Ke 16.12. klo 18

To 17.12. klo 18 Sibeliustalo

JOULUKONSERTTI

Ainolan joulu

Esa Heikkilä, kapellimestari
Laulupuu-kuoro
Laura Peltoniemi (Aino Sibelius)
Mikko Peltoniemi (Jean Sibelius)
Dramatisointi ja ohjaus: Laura Peltoniemi

Ainolan joulu on koko perheelle suunnattu tunnelmallinen, dramatisoitu konsertti, jossa kuulijat pääsevät kokemaan Ainolan joulutunnelmia, säveltäjämestarielle rakkaiden joululaulujen siivittämänä. Tervetuloa Ainolan joulujuhlaan!

Liput: 29,50-13 € aik. / 24,50-13 € eläk. / 8 € lapset, opiskelijat ja työttömät

Lipunmyynti

Sibeliustalon lippukassa
Puh. 0600 39 3949 (1,53 €/min + pvm)
Avoinna ma–pe klo 12–17 (puhelinvaraukset
klo 11–17), konsertti-iltoina konsertin alkuun
asti ja viikonloppuisin tuntia ennen konserttia.

Lippupalvelu / Makuuni Lahti, Vapaudenkatu 10
Makuuni Laune, Launeenkatu 14

Myyntipisteet kautta maan ja
valtakunnallinen puhelinpalvelu:
0600 10 800 (1,96 €/min + pvm)
0600 10 020 (6,79 €/puhelu + pvm)

Lippupalvelun toimituskulu 1,50 – 3,50 €/lippu

Liput internetistä: www.lippupalvelu.fi

Ryhmämyynti/Sinfonia Lahti
Puh. (03) 814 4460 (ma–pe klo 9–16)
sinfoniahahti@lahti.fi

Yhteydet Sibeliustalolle

Linja 17 (D1)
Kauppatori – Sibeliustalo – Ruoriniemi
esim. klo 18 ja 18.35

Ruoriniemi – Sibeliustalo – Kauppatori
esim. klo 21.10 ja 21.45
www.lahdenliikenne.fi

Bussiyhteydet Hki-Lahti-Hki
Hki klo 16.00 – Lahti klo 17.35
Hki klo 17.00 – Lahti klo 18.30
Lahti klo 21.00 – Hki 22.30
Lahti klo 22.00 – Hki 23.30
www.matkahuolto.fi

Junayhteydet Hki-Lahti-Hki
Z-lähijuna liikennöi joka tunti.
Hki klo 16.41 – Lahti klo 17.50, 17.41 – 18.42
Lahti klo 21.17 – Hki klo 22.19, 22.17 – 23.19
www.vr.fi

Arvoisa konserttvieras, Sibeliustalossa kuuluu!

Tarkistatthän, että matkapuhelimenne on suljettu. Sibeliustalossa on erittäin hyvä ja herkkä akustiikka, siksi musiikki soi siellä niin hyvin. Valitettavasti herkässä salissa kuuluvat myös kaikki äänet yleisöstä moninkertaisesti, ja pyydämmekin ystävällisesti, että peitätte yskäisyn ja vältätte muitakin hälyyääniä.

Konsertin aikana äänittäminen, valokuvaaminen ja videointi on kielletty. Antoisaa konserttia!

Lapset

5-vuotiaat ja sitä vanhemmat lapset ovat tervetulleita kaikkiin Sinfonia Lahden täysimittaisiin konsertteihin. Lisäksi orkesteri tarjoaa muutaman kerran vuodessa lastenkonsertteja ja muita tapahtumia, joihin myös alle 5-vuotiaat lapset voivat osallistua. Jokaisella konserttiin tulijalla pitää olla turvallisuusmääräyksistä johtuen oma paikkalippu salissa (koskee myös lapsia).

Ravintolatarjoilut

Väliaika- ja tilaustarjoilut Sibeliustalon taidokkaaseen tyyliin!
Sibeliustalon ravintolat/Kanresta Oy
puh. (03) 814 2816 (ma–pe klo 9–16)
tai tilaa väliaikatarjoilu netistä
www.sibeliustalo.fi

Festivo Shop

Sibeliustalon myymälä on uudistunut juhluvuoden kunniaksi!
Aukioloajat:
Avoinna ti-pe klo 12-17 sekä tapahtumien yhteydessä.
Suljettu maanantaisin.

Aplodit orkesterille ry – Sinfonia Lahden ystäväyhdistys

Yhdistyksen infopiste konserttien yhteydessä Metsähallissa.
Lisätiedot: Puheenjohtaja Tarja Kaplas,
puh. 044 523 4120, tarja.kaplas@phnet.fi

